

Strategiplan

Stiftelsen Nordmøre museum

2014-2016

Innledning

Stiftelsen Nordmøre museum (SNM) har mål og strategier som bygger på nasjonale føringer om samfunnsoppdraget gjennom Stortingets vedtak og Regjeringens styringssignaler, SNMs vedtekter, og avtaler med kommuner og brukerstyrer.

Strategiplan 2009-12

I 2007 utarbeidet SNM forslag til strategiplan etter en besøksrunde med samtlige kommuner og brukerstyrer. Det var da gått tre år siden etableringen av SNM 14. mai 2003. Ut fra innkomne innspill fra høringsrunden vedtok styret, sak 16/07, å arbeide videre med planen med sikte på å legge et bearbejdet plandokument fram til uttale på årsmøtet 2008. Etter en omfattende intern prosess og høringsrunde i kommunene, brukerstyrene og fylket, vedtok styret 03.02.2009 stiftelsens første strategiplan gjeldende for perioden 2009-2012.

Planprosess fra 2012

Styret vedtok 14.12.2012 å sende et utkast til strategiplan på høring etter en organisasjonsintern planprosess høsten 2012. I møte 21.03.2013 vedtok styret etter innspill om lokal forankring å stille arbeidet med strategiplanen i bero og ba samtidig om sak til styret 05.06.2013 om videre arbeid med strategiplanen. Styret vedtok 05.06.2013 å ta strategiplanarbeidet opp igjen bl.a. basert på at - økonomiforvaltningen utredes med tanke på statlige krav til felles økonomiforvaltning, - avdelingsstrukturen utredes med særlig henblikk på annen formalisering egen avdeling Kristiansund, - prosess for spesialisering videreføres med sikte på felles vedtak for SNM, og at vedlikeholdsplan etableres i henhold til driftsavtalene. For å sikre den lokale forankringen av strategiplanarbeidet har det vært møte med kommunene v/Orkidé 07.11.2013. Avdelinger/brukerstyrer er tilskrevet om planarbeidets form og spesialisering og har gitt sine tilbakemeldinger. Ellers har det vært en intern prosess med møter 23.-24.10 og 27.11. 2013.

Styret vedtok 10.12.2013 å sende forslag til strategiplan ut på høring med frist 05.03.2014, senere utsatt til 20.03. Status etter høringen er at utredning av økonomiforvaltningen bortfaller i strategiplanen og inngår i arbeidet med nye driftsavtaler. Det samme gjelder punktet om vedlikeholdsplan, som tas inn som moment i forbindelse med nye driftsavtaler. Organisasjonsplanen er endret med etablering av en avdeling Kristiansund som ble tatt til etterretning som orienteringssak nr. 4 i styremøte 04.02.2014. Se ellers vedtak 31 og 32/14 fra styremøte 04.06.2014.

Premisser for strategiplanarbeidet

Forslag til nye driftsavtaler utarbeides med basis i vedtatt strategiplan. Problemstillingene knyttet til økonomiforvaltning og avdelingsstruktur bør være en del av denne prosessen. Dermed blir de strategiske forutsetningene for planen her videre øvrig arbeid med konsolideringen av SNM med spesialisering som et bærende element. Spesialiseringen er forankret i museumsreformen som vilkår for robuste fagmiljøer og høy faglig kvalitet. I denne sammenhengen forstås Stiftelsen Nordmøre museum som ett museum med ett utvalg av satsningsområder som til sammen utgjør SNMs viktigste oppgaver. SNM er én organisasjon med virksomhet på flere lokasjoner og med en intern arbeidsdeling som tydeliggjøres ved spesialisering. Bruk av felles midler til vedlikehold etter vedlikeholdsplan understøtter spesialiseringsprosessen. Strategiplanen revideres hvert fjerde år, men evalueres årlig med tanke på status for måloppnåelse og rammer i de årlige budsjettene.

Einar Lund
styreleder

Ståle Tangen
direktør

Rammer for museumsdriften

Nasjonale føringer og vilkår

Staten v/Kulturdepartementet er den viktigste finansieringskilde for SNM, sammen med Møre og Romsdal fylkeskommune og kommunene på Nordmøre. I en budsjettproposisjon er statens føring for museumsdrift beskrevet slik:

Legge til rette for at alle kan få tilgang til et stabilt mangfold av ulike kunst- og kulturtilbud av kunstnerisk og faglig kvalitet.

Sikre den materielle og immaterielle kulturarven fra fortiden og samtiden som uerstattelig kilde til innsikt, identitet og opplevelse.

International Council of Museums (ICOM) er museenes internasjonale organisasjon. ICOMs museumsetiske regelverk vedtatt 1986 og sist revidert 2004 forplikter medlemmene og dermed også SNM. Museumsetikken vi tar del i omfatter forpliktelse til å bevare, fortolke og fremme menneskenes natur- og kulturarv, forvalte samlinger til beste for samfunnsutviklingen, ivareta primærkilder til kunnskapsdannelse, bidra til å verdsette, glede seg over og forstå natur- og kulturarven. Museumsetikken er den del av grunnlaget for museumsreformen i Norge slik det er framstilt bl.a. i Stortingsmelding nr 49 (2008-2009) om Framtidas museum; forvaltning, forskning, formidling, fornying. Derfor er ICOMs museumsetikk også grunnlag for virksomheten i SNM, og dermed grunnlag for SNMs strategi.

Mål med den nasjonale museumsreformen:

Etablere sterkere fagmiljø som skal styrke museene som aktive og aktuelle arenaer for kunnskap og opplevelse.

Samfunnsrolle, brukerperspektiv, dialoginstitusjon og selvstendig handlingsrom er viktige grunntrekk i museumspolitikken.

Etablere nye regionale fagmiljø som danner grunnlag for nasjonal nettverksorganisering.

Kulturdepartementet understreker i tilskuddsbrev 2013 følgende mål for museumssektoren:

Forvaltning: ”Samlingene ved museene skal trygges og tas best mulig vare på for ettertida og gjøres tilgjengelige for publikum og for forskning, bl.a. gjennom gode forhold for sikring og bevaring, prioritering og samordning av samlingen.”

Forskning: ”Forskning og kunnskapsutvikling ved museene er et nødvendig faglig grunnlag for innsamling, dokumentasjon og formidling; dette skal trygges gjennom økt forskningssamarbeid, både i museumsnettverk og mellom museene og forskningsmiljøer i kunnskapssektoren.”

Formidling: ”Museene skal nå alle med kunnskap og opplevelse, ved målrettet tilrettelegging og aktuell, kritisk nyskapende formidling som fremmer innsikt og refleksjon.”

Andre føringer er inkludering, tiltak mot diskriminering, likestilling og vekt på immateriell kulturarv.

Rammer for museumsdriften

Stiftelsen Nordmøre museums formål

Museets formål er å gi tilbud til innbyggerne i regionen og andre, samle inn, dokumentere, ta vare på, gjøre faglige undersøkelser, utvikle og formidle kunnskap om materielle og immaterielle kulturminner og kulturhistorie med særlig vekt på Nordmøre. Formidling til barn og unge skal vektlegges. Museet skal samarbeide med og knytte nettverk til andre som driver kulturell virksomhet i samfunnet og yte museumsfaglige tjenester etter strenge faglige krav til fylkeskommunen, kommunene, organisasjoner og privatpersoner (Fra vedtektene § 2.).

Organisasjonen i dag

Styret leder stiftelsens virksomhet. Årsmøtet sammensatt i henhold til vedtektene § 9 velger styre og fører tilsyn med stiftelsens virksomhet.

Stiftelsen Nordmøre museum er konsolidert med driftsavtaler med kommunene på Nordmøre, og har gjennom disse driftsansvar for museumsenheter i Sunndal, Surnadal, Smøla, Tingvoll, Averøy, Rindal, Aure og Halså kommuner. For Halså og Aure omfattes ikke arbeidsgiveransvaret for ansatte. Avtalen med Gjemnes omfatter ikke personalressurs på lokasjon. Avtalen med Eide omfatter museumsenheten i Averøy. Arbeidsgiveransvaret for de ansatte ved de øvrige enhetene (avdelingene) ligger til stiftelsen. Eiendomsrett til bygninger og samlinger er lokal.

Museets anlegg i Kristiansund eies av stiftelsen og omfatter Milnbrygga, Mellemværftet, Woldeiendommen, Strandhuset og museets anlegg i Knudtzondalen. I tillegg disponerer museet Hjelkrembrygga, reperbanen i Brunsvika og bygningen der Handelshuset Patrick Volckmar holder til.

Daglig ledelse utøves av museets direktør. Museets administrative ledelse har tilhold i Kristiansund med kontorer i Storgata 19. Stiftelsen har i 2013 20 fast ansatte fordelt på 16,9 årsverk + engasjementer (prosjekter, NAV, mv), kommunalt ansatte og guider i et omfang på flere årsverk. I tillegg er det i Halså flere årsverk knyttet til Husasnotra. Driften ved Handelshuset Patrick Volckmar AS, et selskap heleid av SNM, er ivaretatt ved egen avtale.

SNM deltar i fem nasjonale museumsnettverk: Kystkultur og fiskerihistorie, Handverk, Kulturlandskap, Bygningsvern og Musikk og musikkinstrumenter. Det gjennomføres årlige styreseminar for styrene i museene i Møre og Romsdal. MIMR er etablert som nettverk for museumsledelsen i Møre og Romsdal. MIMR arrangerer årlige fagseminar for de ansatte.

Museet forvalter nær 60 000 kulturhistoriske gjenstander og vel 186 000 fotos. Registrering i felles base er i gang. Ca. 100 museumsbygninger.

Konsolidering

Stiftelsen Nordmøre museum skal være en konsolidert enhet – arbeidet mot dette målet forutsetter nye driftsavtalene med kommuner og lokalstyrer. I dette arbeidet vil det være et fokus på å balansere hensynet til at SNM skal være ett museum etter museumsreformen mot hensynet til lokale behov for eget særpreg. Her er det både ressursmessige og ideologiske problemstillinger. Et eksempel på et godt mål på konsolidering er omfang av forpliktende deltakelse i fellestiltak i SNM.

Spesialisering

- En del av museets oppdrag er å utvikle spesialområder, en tydeligere arbeidsdeling mellom museumsenhetene til beste for bredde og mangfold i regionen.
- Ifølge fylkesplanen må «arbeidet gå på å finne profil og analysere samlingane, og finne tematisk særpreg og diskutere om einskilte avdelingar skal reindyrke ulike funksjonar».

Å spesialisere en virksomhet innenfor om lag samme ressurstilfang innebærer å øke fokuset på noen områder og redusere fokuset på andre områder. I en organisasjon som SNM innebærer det at styret på et museumsfaglig grunnlag vedtar et begrenset antall tydelige og definerbare områder som objekt for spesialisering, og på hvilke lokasjoner hvert spesialiseringsområde skal ha fokus. Det spesialiserte Nordmøre museum vil til sammen være SNMs leveranse på samfunnsoppdraget.

Museumsfaglige temaer ved museumsenhetene som ikke omfattes av spesialiseringen blir i større grad område for lokalt initiativ fra frivillige og kommune.

På denne måten kan SMN ved bruk av felles midler møte krav fra storsamfunnet om robust og spesialisert museum med regional identitet etter museumsreformen, og samtidig ta vare på de ressursene som ligger i frivillig engasjement og lokal egenart.

En utvikling mot større spesialisering kan ikke vedtas i alle detaljer, men må begrunnes og justeres fortløpende gjennom de utviklingsprosessene som er nødvendige. En tydelig retning med vedtak om spesialiseringsområder er imidlertid et strategisk mål.

Grunnleggende verdier

Integritet

Vi tar på alvor og er stolte av rollen som forvalter av vår historiefortelling og kulturarv. Vi er opptatt av at museets virksomhet og faglige forankring behandles med respekt.

All ressursbruk i regi av SNM skal preges av at det organisasjonen disponerer stort sett er felleskapets penger.

Troverdighet

Vi skal gjennom forskning og forvaltning gi grunnlag for en sann og troverdig formidling.

Utfordrende aktivitet

Vi skal formidle produksjoner, historier og kunnskap på en god og attraktiv måte som skaper nysgjerrighet og stiller utfordrende og konstruktive krav til oss selv, våre medarbeidere, våre samarbeidsparter og vårt publikum i møte med historien.

Utfordringer i planperioden

❖ Forvaltning

- Spesialisering inkl. «fylkesoppgaver»
- Magasinforhold: Etablere regionmagasin og utstillingsarealer i Kristiansund
- Vedlikehold av anlegg/bygninger: Etablere dokumentasjon og vedlikeholdsplan for bygg og anlegg i samsvar med vedtatt spesialisering
- Samlinger inkl. foto/digitalt museum: Utvidet bruk av Primus, fotodigitalisering og økt tilfang av foto og gjenstander på nett

❖ Formidling

- Spesialisering inkl. «fylkesoppgaver og foto/digitalt museum: Fokus på spesialiseringsområdene
- Formidlings- og utstillingsareal: Felles utstillinger i SNM
- Gjennomføre «formidlingsløftet» med skolesekktilbud, formidlingspakker
- Stimulere frivillig arbeid i museumsenhetene

❖ Forskning

- Spesialisering: Fokus på spesialiseringsområdene
- Samarbeid med andre/større institusjoner
- Årbok, andre utgivelser

❖ Fornyng

- Immateriell kulturarv: Definere satsingsområde
- Endrede omgivelser; kulturelt mangfold/minoriteter, ulik funksjonsprofil: Inkludere personer med kulturelt mangfold/minoriteter mennesker med ulik funksjonsprofil i våre tilbud
- Nettverkssamarbeid
- Marked, tilpassede tilbud: Markedsstrategi, merkevarebygging.
- Organisasjonsutvikling. Helse, miljø og sikkerhet
- IKT som arbeidsverktøy og informasjons- og formidlingskanal
- Områdespesifikke planer for FFF rulleres

Tiltak i planperioden

Tiltak prioriteres i de årlige budsjetter og årsplaner.

Satsingsområde	Tiltak
Spesialisering 1: Fartøyvern	Videreutvikle Mellemværftet som fartøyvernssenter/ formidlingsarena innen forvaltning, formidling og forskning
Spesialisering 2: Handlingsbåren kunnskap	Bygningsvern og reparasjon/bygging av tradisjonsbåter ved Husasnotra. Videreutvikle Geitbåtmuseet/Husasnotra som spesialområde for museumshåndverk gjennom bl.a. næmingeordninga innen forvaltning, formidling og forskning
Spesialisering 3: Skihistorie	Utvikle Skimuseet i Rindal som spesialområde innen forvaltning, formidling og forskning. Åpning av utstilling 2014
Spesialisering 4: Klippfiskhistoria	Videreutvikle klippfiskhistoria som spesialområde innen forvaltning, formidling og forskning i Kristiansund.
Spesialisering 5: Møter med det moderne, tema fra omdanning av det gamle bondesamfunnet på Nordmøre	Utvikle utvalgte tema fra omdanning av det norske samfunnet i tre generasjoner fra midt på 1800-tallet fra stabilt bondesamfunn til mekanisering, modernisering og pengehushold som spesialområde innen forvaltning, formidling og forskning. Tingvoll (landbruk, handel og industri), Smøla (migrasjon/nasjonsbygging), Aure (fiskerbondekulturen) og Gjemnes (lokalsamfunnet med museumsbarnehage som arena)
Spesialisering 6: Fosnakultur	Utvikle Fosnakulturen som spesialområde innen forvaltning, formidling og forskning i Kristiansund/Averøy/Eide.
Spesialisering 7: Britiske lakselorder	Utvikle temaet Britiske lakselorder som spesialområde innen forvaltning, formidling og forskning i Sunndal
Spesialisering 8: Hage og kulturlandskap	Utvikle Svinviks arboret som spesialområde innen forvaltning, formidling og forskning i Surnadal. Samarbeid og samvirke med Norsk myrmuseum og Philipshagen (Sunndal) vurderes.
Spesialisering 9: Kunst og kunstnerliv	Kunst og kunstnerliv utredes
Spesialisering 10: Gjenreisningsbyen	Gjenreisningsbyen (Kristiansund)
Magasin	• Oppgradere eksisterende magasin i Knudtzondalen • Planlegge og gjennomføre regionmagasin og utstillinger i flerbruks kulturhus i Kristiansund i samarbeid med vertskommunen.
Samlinger	• Innsamlingspolitikk i tråd med spesialiseringsområde • Fellessamlinger i regionmagasin • Gjenstandsregistrering i Primus • Fotodigitalisering • Teksting av foto og gjenstander for nett
Vedlikehold	• Vedlikehold av bygninger ifølge vedlikeholdsplan/ spesial- isering og driftsavtaler. Aktuell faglig forankring Husasnotra • Etablere vedlikeholds-/restaureringsstandarder mht. materialbruk, anvendt teknikk, m.fl. • Kartlegge representativiteten av våre bygninger. Vurdere ulike grader av bruk, bevaring og revisjon/komplettering av bygningssmassen.

For å oppnå tilfredsstillende forvaltning, formidling og forskning i henhold til egne og nasjonale formål og vilkår er det nødvendig å fokusere på den fjerde F, Fornyning, og på organisasjonen vår og de virkemidler vi har til disposisjon for å nå folk:

Skole/barnehager	• Videreutvikle gode formidlingsmetoder og samarbeidsformer med skole/barnehage • Produsere formidlingstilbud for skolen i samarbeid med skoleverket
Innbyggere, bedrifter og tilreisende	• Skape engasjerende og aktiviserende tilbud som også inkluderer nye innbyggere/fremmedspråklige/ulik funksjonsprofil • Tilpasse tilbud til målgrupper • Utvikle bedriftsrettede tilbud • Oppdatert hjemmeside med utstillinger på flere språk
Frivillige	• Maksimere engasjement og innsats fra frivillige gjennom ulike tiltak
Immateriell kulturarv	• Aktiviteter etter målsetninger på den enkelte avdeling • Forskningsprosjekt basert på livsløpsintervjuer
Marked, tilpassede tilbud	• Utvikle felles forståelse for informasjon/markedsføring • Merkevarebygging • Til enhver tid oppdaterte nettsider på flere språk • Utvikle innholdet på hjemmesiden • Utvikle/gjennomføre felles produkter/maler innen informasjon og markedsføring → profilhåndbok • Utvikle gode kvantitative og kvalitative metoder for resultatmål for årlig rapportering og evaluering av besøk, oppslutning og utviklingsarbeid • Felles billettsystem og økt inntjening
Nettverkssamarbeid	Deltakelse i nasjonale museumsnettverk
Tilrettelegge for personer med nedsatt funksjons- evne/universell utforming	• Rullestolramper mm • Informasjon, artikler, utstillinger osv. på nett • Hjemmesidene våre følger WAI-standard • Støtte ledsagerordningen
Organisasjon	• Organisasjonsutvikling • HMS-plan og perm • Rutinehåndbok • Vekt på felles samlinger/møtepunkt • Bedre rammene for faglig utviklingsarbeid og fordypning • Bygge kompetanse i tråd med kompetanseplan • Fornyte driftsavtaler med vertskommuner/brukerstyret • Utvikle samhold og faglig utvikling gjennom samarbeid • Understreke humor og godt humør som viktige trivselsfaktorer på arbeidsplassen
IKT	• IKT som arbeidsverktøy • IKT som informasjons- og formidlingskanal • Vurdere intranett/Superoffice med felles arkivsystem
Områdespesifikke planer for FFF rulleres	• Planverk som skal revideres i strategiplanperioden; Forvaltnings-, forsknings- og formidlingsplaner • Kompetanseplan • Sikringsplaner i alle avdelinger skal utarbeides. Årlig rulleres • Felles vedlikeholdsplan ihht driftsavtalene